

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudkyně Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a soudce Mgr. Jiřího Lifky v právní věci

žalobkyně: **E. G.**
bytem X

proti
žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
Odbor správních činností ve zdravotnictví a sociální péči
sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2017, č. j. MHMP 1783678/2017, sp. zn. S-MHMP 1570781/2017,

takto:

- I. Žaloba **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Městského soudu v Praze.

Odůvodnění:

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, jakož i jemu předcházejícího rozhodnutí Úřadu Městské části Praha 5 ze dne 23. 8. 2017, sp. zn. 5 Om 264/13 – SŘ 7/17, č. j. MC05 48798/2017, o stanovení dohledu podle ust. § 13 odst. 1 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálně-právní ochraně dětí“).

Zdejší soud se zabýval tím, zda má k projednání této věci pravomoc podle § 4 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tj. zda rozhodnutí, jehož přezkumu se žalobkyně domáhá, je rozhodnutím správního orgánu, které se týká jejích veřejných subjektivních práv. Na základě níže uvedených úvah však dospěl k závěru, že na napadené rozhodnutí správního orgánu je nutno nahlížet jako na rozhodnutí ve věci týkající se vztahů soukromého práva, a že věc tudíž spadá do pravomoci soudů podle § 7 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

Podle § 13 odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí, *(v)žaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte*, může obecní úřad obce s rozšířenou působností přistoupit k rozhodnutí o konkrétních opatřeních, jež by ve výsledku měly výchovu dítěte pozitivně

ovlivnit, a sice napomenutí, stanovení dohledu nad dítětem, uložení omezení bránící působení škodlivých vlivů na výchovu dítěte a uložení povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc. Novelou zákona o sociálně-právní ochraně dětí č. 303/2013 Sb. byl do § 13 odst. 1 vložen dovětek, že neučinil-li o uvedených výchovných opatřeních rozhodnutí obecní úřad obce s rozšířenou působností, *může o těchto výchovných opatřeních za stejných podmínek rozhodnout soud.*

Městský soud při posouzení otázky své pravomoci přihlédl mj. k rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2015, č. j. 6 Ads 177/2014-49, jehož předmětem bylo posouzení rozhodnutí správních orgánů ve věcech péče o nezletilé podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí. V něm mj. uvedl, že „*ačkoliv dochází k veřejnoprávní (vrchnostenské) ingerenci do vztahů osob, jež ji musí i proti své vůli respektovat, v dané věci je rozhodnutím zasazeno do ryze soukromoprávních vztahů, vztahů rodinných. Není zde rozhodováno o veřejných subjektivních právech, nýbrž o subjektivním soukromém právu na rodinu a rodinný život. (...) Úprava vztahů v rodině včetně péče o děti je v první řadě věcí soukromou, jež vyplývá ze samé podstaty fungování rodiny jako základní jednotky státu. Jen v případě nutnosti se tyto vztahy stávají „věcí veřejnou“, tedy předmětem zásahu ze strany veřejné moci. V daném případě bylo rozhodováno o realizaci práva vyplývajícího z rodinných vztahů, konkrétně práva rodičů na péči o dítě a jeho výchovu, jakož i práva dítěte na rodičovskou výchovu a péči, zakotvených v čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Právě tato kvalifikace je v daném případě rozhodná pro závěr, že přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů zde nepřísluší soudům v soudním řízení dle soudního řádu správního, nýbrž soudům rozhodujícím v občanském soudním řízení. Jako vodítko v dané věci poslouží také ustanovení zakládající pravomoc soudů v občanském soudním řízení § 7 o. s. ř. (...)“*, které „*výslovně počítá ze skutečností, že v občanském soudním řízení nejsou řešeny pouze spory, ale i jiné právní věci. Typicky to jsou například právě otázky řešené v řízení dle § 244 a násl. o. s. ř. ...*“

Zdejší soud má za to, že i v případě rozhodnutí podle § 13 odst. 1 písm. b) zákona o sociálně právní ochraně dětí se jedná o rozhodnutí správního orgánu ve věcech péče o nezletilé, neboť účelem uložení výchovného opatření (zde stanovením dohledu nad výchovou nezletilého) je dílčí působení na rodinné a další společenské vztahy, jež ovlivňují výchovu dítěte. I zde je rozhodnutím správního orgánu zasahováno do práva rodičů na péči o dítě a jeho výchovu, resp. do práva dítěte na rodičovskou výchovu a péči (čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod), když (jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně) stanovením dohledu nad výchovou nezletilého se „*rodičům nastaví pravidla, která zajistí nezletilému stabilitu, jistotu výchovného prostředí a rovnocennou péči obou rodičů*“.

Nutno připustit, že náhled Městského soudu v Praze na svoji pravomoc k přezkumu rozhodnutí správních orgánů podle § 13 odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí doznal jistého vývoje, když rozsudkem ze dne 27. 11. 2014, č. j. 7 A 321/2011-41, připustil věcný přezkum tohoto typu rozhodnutí podle uvedeného ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí ve znění účinném do 31. 12. 2013. Žalobou napadené rozhodnutí nicméně bylo vydáno za účinnosti právní úpravy (po novele zákona o sociálně-právní ochraně dětí č. 303/2013 Sb.), podle níž může o těchto výchovných opatřeních za stejných podmínek rozhodnout soud. Nelze přitom pochybovat o tom, že tímto soudem je soud rozhodující ve věcech péče soudu o nezletilé podle zákona č. 292/2013 Sb., o

zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, nikoli soud rozhodující ve správním soudnictví, tj. podle s. ř. s.

Podle názoru zdejšího soudu by bylo nesystémovým řešením, aby za situace, kdy soud v občanském soudním řízení může rozhodnout o uložení výchovného opatření podle § 13 zákona o sociálně-právní ochraně dětí za stejných podmínek jako správní orgán, přezkoumávaly rozhodnutí o uložení výchovného opatření správním orgánem soudy ve správním soudnictví, tj. soudy v jiné linii soudní soustavy. Navíc je nutno přihlídnout k tomu, že ochrana práv účastníků řízení není v řízení před správními soudy tak efektivní, jako v řízení před soudy podle občanského soudního řádu. Zatímco totiž správní soudy mohou v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu v případě zjištěné nezákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí přistoupit toliko k jeho zrušení a vrácení věci správnímu orgánu k dalšímu řízení, soudy rozhodující postupem podle § 244 a násl. o. s. ř. mohou rozsudkem rozhodnout o věci samé, dospějí-li k závěru, že o sporu nebo jiné právní věci má být rozhodnuto jinak, a to v plné jurisdikci (§ 250e, § 250f, § 250j o. s. ř.).

Lze tak shrnout, že rozhodnutí správního orgánu podle § 13 odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí má charakter rozhodnutí ingerujícího do vztahů nezletilého dítěte v jeho výchovném prostředí, včetně (a to zejména) do vztahů mezi rodiči a dětmi, tedy je rozhodnutím, které vyplývá z poměrů soukromého práva. Přezkum rozhodnutí tohoto charakteru spadá do pravomoci soudů rozhodujících v občanském soudním řízení podle § 244 a násl. o. s. ř. Zdejší soud proto žalobu podle § 46 odst. 2 s. ř. s. prvním výrokem tohoto usnesení odmítl.

Druhým výrokem soud rozhodl o nákladech řízení; podle § 60 odst. 3 s. ř. s. žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo, byla-li žaloba odmítnuta.

Třetí výrok je odůvodněn ustanovením § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, dle něž se zaplacený soudní poplatek vrátí, byla-li žaloba odmítnuta před prvním jednáním ve věci. Soud vyzývá žalobkyni, aby do deseti dnů od doručení tohoto usnesení sdělila číslo účtu, na který jí má být poplatek vrácen.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Žalobkyně má právo do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí podat žalobu proti napadenému rozhodnutí žalovaného dle § 244 odst. 1 občanského soudního řádu k věcně a místně příslušnému soudu, kterým je Obvodní soud pro Prahu 5.

V Praze dne 25. 5. 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu